

Utlåtande 2004:188 RII (Dnr 328-1496/2004)

Anläggande av kommunalt friluftsbad på norra stranden av Södermalm - Tantobadet

Motion av Nina Ekelund och Hardy Hedman (båda kd) (2004:17)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande Motion (2004:17) om anläggande av kommunalt friluftsbad vid Tanto av Nina Ekelund och Hardy Hedman (båda kd) besvaras med vad föredragande borgarråd anför i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Kersti Py Börjeson anför följande.

Motionens innehåll

Nina Ekelund och Hardy Hedman (båda kd) föreslår i en motion att kommunfullmäktige beslutar om att ge Stockholm Vatten AB i uppdrag att återkomma med förslag hur dag- och spillvatten skall kunna renas i Årstaviken och att ge idrottsnämnden i uppdrag att planera och bygga ett utomhusbad på norra stranden av Årstaviken på Södermalm, *bilaga 2*.

Remisser

Motionen har remitterats till idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd, Stockholm Vatten AB, gatu- och fastighetsnämnden och stadsledningskontoret.

Idrottsnämnden delar motionärernas uppfattning att ett friluftsbad skulle vara ett positivt tillskott i området. Om Stockholm Vatten AB ändrar hanteringen av omhändertagandet av dag- och spillvatten och förutsättningarna

för anläggande av ett friluftsbad finns, anser nämnden att detta är en fråga för gatu- och fastighetsnämnden och Maria–Gamla stans stadsdelsnämnd att ta ställning till.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer utifrån ett antal faktorer som kan påverka badvattenkvaliteten och resultaten av de badvattensanalyser som gjorts under senare år att det för närvarande är olämpligt att anordna ett officiellt strandbad vid Årstaviken.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd ser positivt på förslaget under förutsättning att andra ansvariga förvaltningar/bolag inom staden kan finansiera förbättrad vattenkvalité och anläggandet av badplatsen samt att inte krav ställs på utrymmeskrävande anordningar såsom ombytningslokaler eller liknande.

Stockholm Vatten AB redovisar i sitt remissvar att det i Plan 2002 inte finns några åtgärder som minskar bräddningen till Årstaviken.

Gatu- och fastighetsnämnden anser att det pågår investeringar i området som innebär att duschplatsen rustas och att det anläggs boulevards- respektive beachvolleybollplaner. Nuvarande strand bör endast utnyttjas för solbad då nuvarande vattenkvalité inte medger bad. Nämnden anser att stranden på sikt kan användas för friluftsbad om vattenkvalitén förbättras och om det frigörs investeringsmedel.

Stadsledningskontoret anser att stadens ekonomiska läge inte tillåter några ökade verksamhetskostnader. En ambitionshöjning i form av att sätta in ytterligare åtgärder än vad som redan pågår inom ramen för ”Vattenprogram för Stockholm – sjöar och vattendrag” är i dagsläget inte möjligt och stadsledningskontoret föreslår därför att motionen bör avslås.

Mina synpunkter

Den föreslagna platsen för ett friluftsbad används redan idag av relativt många människor som badplats, trots att vattnet inte bedöms som badbart. Att anlägga ett friluftsbad på norra delen av Södermalm skulle därför med stor säkerhet vara till glädje för många av stadens invånare. Om vattnet ska kunna uppnå en badkvalitet krävs flera olika åtgärder för att hindra att orenat dag- och spillvatten rinner ut i Årstaviken. Tack vare majoritetens stora miljösansning, miljömiljarden, har det öppnats upp en ekonomisk möjlighet för stadens bolag och förvaltningar att genomföra viktiga miljöprojekt som annars inte skulle ha blivit av eller som planerats långt fram i tiden. Inom ramen för den första ansökningsomgången har Stockholm Vatten sökt och beviljats medel för att bygga om dag- och bräddvattentunnlarna Årstadalstunneln och Årstatunneln

under de närmaste åren. Tunnlarna avvattnar stora delar av Årstavikens tillrinningsområde, bland annat Västberga industriområde och partihallsområdet. Effekten av ombyggnaderna förväntas bli minskade utsläpp av metaller, en kraftig minskning av fosforutsläpp och en viss påverkan på bakteriehalterna i Årstaviken. Ett motsvarande projekt, där en så kallad skärmbassäng anläggs i vattnet, planeras för att rena dagvatten från Södermalmssidan. För att åtgärda problemen med periodvis höga bakteriehalter krävs åtgärder för att hindra bräddning av avloppsvatten till Årstaviken. Samtal kring möjligheten att lösa dessa åtgärder inom ramen för den andra ansökningsomgången av miljömiljarden pågår för närvarande. Då en viss del av utsläppen kommer från diffusa källor är det i dagsläget emellertid ej möjligt att avgöra om de definierade åtgärderna med säkerhet räcker för att höja vattenkvaliteten till den nivå som behövs för att inrätta en offentlig badplats. Intentionen är emellertid att successivt höja vattenkvaliteten i Årstaviken till badbar nivå. I bästa fall kan detta ske inom en period av 3-4 år.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. bifalla motionen
2. därutöver anföras.

Ett friluftsbad på den plats som motionärerna föreslår skulle ge södra innerstadens medborgare en ovärderlig oas. Att anlägga en badplats skulle därför uppskattas av många stockholmare. Vid anläggandet av en badplats skall åtgärder vidtas för att säkerställa att den mycket populära strandpromenaden inte påverkas menligt. Det är dock av största vikt att badvattnet uppnår de värden som krävs för badkvalitet. Eftersom människor redan idag nyttjar området som badplats är det mycket angeläget att snarast se till att vattnet blir tjänligt för badande. Det vore olyckligt om människor rapporterade att de blivit sjuka på grund av att de badat i området.

Med föreslagna och planerade åtgärder kommer stora förbättringar av badkvaliteten att ske. I och med ombyggnationerna i Liljeholmen och de planerade ombyggnationerna av Södertäljevägen kommer dag- och bräddvattentunnlarna att byggas om vilket förväntas leda till minskade utsläpp i Årstaviken. Tillsammans med ytterligare åtgärder från Stockholm Vatten samt en strategi för hur man ska hantera de förgiftade bottensedimenten är ett friluftsbad vid Drakensbergsparken/Tanto inom räckhåll. Samtliga remissinstanser ser positivt på förslaget, medger att detta är ett bra

förslag för södermalmsborna och säger sig vara villiga att genomföra de åtgärder som faller under sin förvaltnings ansvarsområde.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion (2004:17) om anläggande av kommunalt friluftsbad vid Tanto av Nina Ekelund och Hardy Hedman (båda kd) besvaras med vad föredragande borgarråd anför i utlåtandet.

Stockholm den 24 november 2004

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Kersti Py Börjeson

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Kristina Axén Olin, Mikael Söderlund* och *Kristina Alvendal* (alla m), *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till reservationen av (m) och (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Nina Eklund och Hardy Hedman (båda kd) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att fullmäktige ska besluta att ge Stockholm Vatten AB i uppdrag att återkomma med förslag till hur dag- och spillvatten ska renas samt att ge idrottsnämnden i uppdrag att planera och bygga ett utomhusbad på "norra" stranden av Södermalm, bilaga 2.

REMISSER

Motionen har remitterats till idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd, Stockholm Vatten AB, gatu- och fastighetsnämnden och stadsledningskontoret.

Idrottsnämnden beslutade den 22 juni 2004 att som svar på remissen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden *Alf T Samuelsson* (kd) med instämmande av *Caroline Silverudd Lundbom m fl* (fp), bilaga 1.

Idrottsförvaltningens tjänstutlåtande av den 4 juni 2004 har i huvudsak följande lydelse.

För närvarande är vattnet på den aktuella platsen inte tjänligt för att bada, i huvudsak beror detta på att Stockholm Vatten AB använder Årstaviken för bräddning. Bräddning innebär att man vid vissa tillfällen släpper ut orenat dag- och spillvatten direkt ut i Årstaviken. Bräddning sker främst vid skyfall då Henriksdals reningsverk inte klarar av att behandla de stora mängder vatten som då uppstår.

Gatu- och fastighetskontoret håller på att rusta upp strandområdet mellan Liljeholmsbron och Eriksdal efter beslut i gatu- och fastighetsnämnden. Upprustningen består av strandskoningsarbeten, justering av beläggning på gång- och cykelvägar, fler sittplatser, förbättrad belysning och tydliga avgränsningar av upplägningsområden för båtclubbar. I anslutning till den plats motionärerna föreslår bli kommunalt friluftsbad kommer duschplatsen att rustas och boule- respektive beachvollyplaner att anläggas.

När Stockholm Vatten AB eventuellt ändrar hanteringen av omhändertagandet av dag- och spillvatten och förutsättningarna för anläggande av ett friluftsbad finns, anser förvaltningen att detta är en fråga för gatu- och fastighetsnämnden och Maria – Gamla stans stadsdelsnämnd att ta ställning till. Idrottsförvaltningen delar dock motionärernas uppfattning att ett friluftsbad skulle vara ett positivt tillskott i området.

Området är parkmark i plan, varför ansvaret för investeringar åvilar gatu- och fastighetsnämnden. Driften av badet ansvarar stadsdelsnämnden för enligt gällande gränssnitt.

Förvaltningen kan däremot, om så önskas, vara behjälplig vid anläggandet av ett eventuellt nytt friluftsbad på södra Södermalm.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sammanträde den 15 juni 2004 att avstyrka remissen under återopande av förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av *Jakob Forssmed* (kd) med hänvisning till sitt yrkande, bilaga 1.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande av den 1 juni 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Definition av officiellt strandbad

Med officiell badplats menas ett strandbad som uppfyller vissa grundläggande krav. Vattenprover ska tas för bedömning av badvattnets tjänlighet från hygienisk synpunkt, ett antal toaletter beroende av antalet besökande ska ställas ut, livsreddningsutrustning ska finnas tillgänglig och skylt/anslagstavla ska finnas med diverse information.

Tjänlighet

Vattenlaboratorium gör en bakteriologisk analys av uttagna vattenprover. Miljöförvaltningen bedömer provresultaten. Förekomsten av tarmbakterierna *E. coli*, totalt antal koliforma bakterier respektive fekala streptokocker utgör den huvudsakliga grunden för denna bedömning. Sedan 1996 analyseras badvatten i enlighet med EG direktiven om kvaliteten på badvatten (76/160/EEG) och Naturvårdsverkets författningssamling (SNFS 1996:6, MS:89). Innan ett bad kan etableras ska prov av bakteriologiska variabler tas i två år.

Fritid Stockholm har velat utreda möjligheterna att anordna ett permanent strandbad vid Tantobadet. Därför har prover för bedömning av vattnets tjänlighet från hygienisk synpunkt tagits i Årstaviken av Miljöförvaltningen vid Tantobadet mellan 1994 och 1997. Från 1997 har Stockholms Vatten AB löpande tagit prover för analys av fysikalisk/kemiska och biologiska parametrar. Analysresultaten av de bakteriologiska variablerna visade att badvattenkvaliteten ur hygienisk synpunkt inte motsvarar ställda bakteriologiska krav i lagstiftningen.

Årstaviken

Årstaviken är en vik av Mälaren mellan västra Södermalm och Årsta. Längden är ca 3 km och bredden uppgår som mest till 600 m. Djupet överstiger i allmänhet 6 m. Liljeholmsvikens förbindelse med Mälaren har en bredd av endast 100 m. Vikens

andra ände har förbindelse med Saltsjön genom Hammarby sluss. Årstaviken är ett ganska instängt vattenområde med begränsad vattenomsättning på ca 3 år och därför känsligare för föroreningar än de öppna delar av Mälaren. Detta påverkar i allra högsta grad badvattnets hygieniska beskaffenhet. Bakteriehållningen är ganska höga, och vattnet har vid flera tillfällen varit tjänligt med anmärkning eller otjänligt för bad.

Tillrinning

Tillrinningen av dagvatten skapar problem i Stockholms sjöar och vattendrag. Det gäller särskilt förorenat dagvatten från industriområden och trafikdagvatten. Tillrinningsområdet till Årstaviken omfattar delarna av Södermalm, Östberga, Västberga och Årsta. Ytan är ca 7,3 km². Dagvattenutsläpp från Södermalmsidan sker vid flertal punkter i den västra delen av viken. Den västra delen tar även emot dag- och bräddvatten från Årstasidan.

Bräddning

Det omfattande ledningssystemet för avloppsvatten i Stockholm är inte dimensionerat för de mycket stora vattenmängder som kommer vid tillfälliga störtregn eller kraftig snösmältning. I dagens kombinerade system, där dagvatten och avloppsvatten transporteras i samma ledningar, riskerar orenat vatten att rinna in i vattendrag och sjöar från ledningsnätet, så kallad bräddning. Det finns flera bräddpunkter från det kombinerade avloppsnätet inom tillrinningsområdet. Bräddvattnet släpps huvudsakligen ut vid Årstadal och nedanför Tantolunden. Bräddningar är ett stort problem genom att bakteriella föroreningar följer med utsläppen. Innehållet av tarmbakterier är stort och omfattande bräddningar kan göra att vattnet tidvis blir otjänligt för bad.

Övriga faktorer

Årstaviken ingår i hamnområdet och badförbud råder såvida det inte finns ett officiellt bad. Båttrafiken är livlig med ca 35 000 båtar och fartyg som årligen passerar Årstaviken till och från Saltsjön.

Ett antal småbåtshamnar har etablerats runt hela Årstaviken och på Årsta Holmar. Tidigare använda giftiga bottenfärger påverkar marken och sedimenten i båthamnarna och i närliggande område, liksom spill av olika oljeprodukter. Provtagningar av bottensedimenten i Årstaviken visade höga halter av tungmetaller, PAH och PCB.

Viss påverkan kan inte heller uteslutas av kolonilottägarnas verksamhet i Tanto koloniområde som inte är anslutet till det kommunala avloppsnätet.

Åtgärder

Arbetet från Miljöförvaltningens sida bygger på samarbete med berörda parter för att genomföra åtgärder som kan förbättra vattenkvaliteten i Årstaviken.

Arbete som pågår (se delrapport 2 "Vattenprogram för Stockholm 2000 - sjöar och vattendrag") för att uppnå bättre vattenkvalitet är:

- en reningsanläggning för dagvatten i Årstaviken strax öster om Liljeholmsbro,
- ett avsättningsmagasin för bräddavloppsvatten i tunnel vid Årstadal och

- förbättrad vattenomsättning

"Strategi för Stockholms vattenarbete 2004-2015" är ett strategidokument inom ramen för Vattenprogram för Stockholm 2000 som för närvarande är på remiss. I dokumentet redogör förvaltningen för vidare åtgärder som kan förbättra vattenkvaliteten i Årstaviken:

- Dagvattenstrategin ska beaktas vid ny/-ombebyggelse.
- Krav på skyddsåtgärder av dagvatten från miljöfarliga verksamheter
- Rening av dagvatten från Södra stationsområdet
- Ombyggnad av de två Årstatunnlarna till sedimentationsmagasin
- Rening av trafikdagvatten från Södertäljevägen
- Fastigheter med enskilt avlopp inom verksamhetsområde för VA ska anslutas till kommunalt VA-nät
- Tillsyn och kontroll av avloppssituationen i kolonistugeområde.

Dessa åtgärder kommer leda till väsentligt förbättrad vattenkvalitet i Årstaviken. Problemen med de förgiftade bottensedimenten kräver dock ytterligare åtgärder för att ett strandbad ska kunna etableras.

Slutsats

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen utifrån uppräknade faktorer som kan påverka badvattenkvaliteten och resultaten av de badvattensanalyser som gjordes under 90 och 2000-talet att det för närvarande är olämpligt att anordna ett officiellt strandbad vid Årstaviken.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd beslutade vid sammanträde 17 juni 2004 att som svar på remissen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Maria-Gamla stans stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 26 maj 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Fakta i ärendet

Stranden och klippartiet på den aktuella platsen nyttjas idag av södermalmsborna för solbad och picknick men även för bad trots att vattnet inte är badbart. Orsaken till den dåliga vattenkvaliteten är att Stockholm Vatten AB använder Årstaviken för sk. bräddning, vilket innebär att orenat dag- och spillvatten vid vissa tillfällen släpps ut direkt i Årstaviken. Stranden lämpar sig därför idag endast för solbadning. Dusch finns på plats vilken förvaltas av stadsdelförvaltningen. I år (2004) har ett upprustningsarbete längs Årstaviken inletts vilket bl. a. innehåller en upprustning av strandkanten, justering av beläggningen på gång- och cykelvägen, utplacering av nya parkbänkar samt anläggandet av boulevards- och beachvolleyplaner.

För att ett kommunalt friluftsbad ska kunna vara möjligt på platsen, är det en mängd åtgärder som måste genomföras. Dessa eventuella åtgärder kommer att fördelas

på olika förvaltningar och bolag inom staden enligt givna ansvarsområden. Stockholm Vatten AB har ansvaret att se till att vattenkvaliteten i Årstaviken uppnår badbar standard, genom att förhindra att orenat vatten släpps ut i Årstaviken. Idrottsförvaltningen ansvarar för själva anläggandet av badet, uppförande av eventuella byggnader, bryggor etc. Stockholms Hamn och gatu-och fastighetskontoret är delvis ansvariga för att hålla vattenområdet rent från skräp, vass, båtvrak etc. Stadsdelförvaltningen har ansvaret för skötseln, vilket bl. a. innebär städning och se till att det finns livräddningsstationer.

Idag sköter stadsdelförvaltningen två bad, Långholmens strandbad och Långholmens klippbad. Ett eventuellt framtida Tantobad skulle innebära att förvaltningen (förutsatt dagens ansvarsuppdelning) får följande ansvar:

- ? renhållning av strandbadet (stranden och klippartiet)
- ? tömning av skräpkorgar i anslutning till badet
- ? tillhandahålla livräddningsutrustning
- ? bekosta årliga vattenkvalitetskontroller
- ? bekosta årlig bottenkontroll
- ? utläggning av vattensyllar (markör för djupare vatten)
- ? tillhandahålla toaletter (såsom på Långholmsbadet)

För att uppskatta kostnaden för skötseln av ett framtida kommunalt friluftsbad i Tanto, har en jämförelse med skötselkostnaden av Långholmens strandbad gjorts. År 2003 uppgick denna kostnad till ungefär 175 000 kronor. Långholmens strandbad är av det enklare slaget. Badet saknar både ombytningsrum och fasta toaletter.

Förvaltningens synpunkter

Stadsdelförvaltningen ser positivt på förslaget om att anlägga ett kommunalt friluftsbad vid Årstaviken under förutsättning att andra ansvariga förvaltningar/bolag inom staden kan finansiera förbättrad vattenkvalité och anläggandet av badplatsen samt att inte krav ställs på utrymmeskrävande anordningar såsom ombytningslokaler eller liknande. Ett friluftsbad på platsen skulle sannolikt upplevas som ett positivt inslag i stadsmiljön för många södermalmsbor och utgöra ett komplement till badet på Långholmen. Sdf anser att den uppskattade årliga ökade driftkostnaden som skulle belasta sdf:s budget kan hämtas inom förvaltningens budgetram om viss omfördelning av nuvarande kostnader för stadsmiljön genomförs.

Stockholm Vatten AB:s remissvar av den 7 juli 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Inledning

Till Årstaviken avleds dagvatten från ett område innefattande bl a sydöstra delarna av Södermalm, Västberga, Årstadal, Östberga och Årstafältet. Inom tillrinningsområdet finns också bräddpunkter där kombinerat avloppsvatten dvs dag- och spillvatten

bräddar vid ett antal tillfällen under året då flödena är höga. Bräddutlopp finns vid Årstadal och vid Hornstulls Strand nedanför Tantolunden.

Enligt Stockholm Vatten AB tillstånd får bräddning till följd av nederbörd högst uppgå till 500 000 kbm per år som rullande tioårsmedelvärde och ska till 2010 successivt minskas till 325 000 kbm per år. Stockholm Vatten AB har i Plan 2002 redovisat hur man arbetar för att nå detta villkor. Plan 2002 redovisar inga åtgärder som minskar bräddningen till Årstaviken. Mängden bräddvatten till Årstaviken har i Plan 2002 beräknats till drygt 6000 m³/år fördelat på 30 tillfällen under året.

Genom Dagvattenstrategi för Stockholm Stad har Stockholm Vatten AB fått helhetsansvaret för dagvattenhanteringen. Medel överförs från staden till Stockholm Vatten AB för kostnader för dagvatten. Med nuvarande investeringstakt har genomförandet av dagvattenstrategin bedömts ta mer än 30 år. Mest kostnadseffektivt är att genomföra dagvattenåtgärder i samband med omdaningar och exploateringar varför detta även styr planeringen.

Vidtagna och planerade åtgärder

Sedan 2002 renas dagvatten från bland annat Östbergahöjden och sträckor av Huddingevägen på Årstafältet. Utöver denna anläggning finns inom Årstavikens tillrinningsområde en anläggning för rening av trafikdagvatten från Årstabergsvägen anlagd 1999.

I samband med exploateringen i Årstadal har ett befintligt ledningssystem delvis lagts om. Denna omläggning liksom en pågående upprustning av avloppssystemet i delsträckor av Ringvägen bör ha en positiv inverkan på belastningen på Årstaviken.

Stockholm Vatten planerar även ett antal åtgärder som påverkar tillförseln av föroreningar via brädd- och dagvatten till Årstaviken.

På Södermalmssidan planeras en skärmbassäng vid den befintliga småbåtshamnen vid Hornstulls strand för rening av dag- och bräddvatten genom sedimentering.

En förstudie om förbättring av dagvattenhantering från området söder om Årstaviken som avvattas via två stora dagvattentunnlar har genomförts. Förstudien förordade ombyggnad av tunnarna för sedimentering. För detta projekt har Stockholm Vatten ansökt om medel ur Miljömiljarden för genomförande under perioden 2005-2007. Drygt hälften av dagvattnet till Årstaviken skulle på detta sätt genomgå rening.

I samma förstudie studerades översiktligt möjligheten att bygga utjämningsmagasin för bräddvatten och två magasin föreslogs då vilka skulle ha effekt på bräddningen till Årstaviken. För att bedöma hur stor minskningen kan bli krävs ytterligare studier. Projektet ryms inte inom de ekonomiska ramarna under den närliggande planeringen. Liljeholmen-Årstadal planerar Gatu- och fastighetskontoret ombyggnad av Södertäljevägen mellan Liljeholmsbron och Nyboda trafikplats. I samband med denna ombyggnad planeras åtgärder för att minska föroreningstillförseln från trafikdagvatten till Årstaviken. Föreslagna åtgärder är dammar, magasin och eventuellt markbäddar.

Gatu- och fastighetsnämnden beslutade den 22 juni 2004 att som svar på remissen i huvudsak godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande.

Att anlägga ett kommunalt friluftsbad vid Drakenbergsparken-Tanto skulle vara till glädje för många av stadens invånare. Tyvärr går det inte att genomföra i nuläget då vattenkvaliteten är undermålig. Vår förhoppning är att åtgärder kommer att vidtas så att det på sikt kan anläggas ett kommunalt friluftsbad på den föreslagna platsen. Gatu- och fastighetskontoret får i uppdrag att aktivt medverka i denna process.

Reservation anfördes av *Sten Nordin m.fl.* (m) och *Ulf Fridebäck m.fl.* (fp) till förmån för kontorets förslag.

Gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande av den 15 juni 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Stadens dagvattenstrategi

Kommunfullmäktige har fastställt en dagvattenstrategi för staden, vilket innebär att Stockholm Vatten AB har helhetsansvaret för avledning och rening av dagvatten med därtill hörande anläggningar. Av strategin framgår bl.a. "Målet med dagvattenstrategin är att skapa miljöanpassade och kostnadseffektiva rutiner för att ta hand om dagvatten inom de ekonomiska ramarna för staden och Stockholm Vatten AB". Av strategin framgår vidare:

- ? Att mest långsiktigt och kostnadseffektivt är att prioritera åtgärder som minskar dagvattnets föroreningar vid källorna.
  - ? I ett kort perspektiv kan dagvattnet i vissa fall behöva renas.
  - ? Det är betydligt enklare och mer kostnadseffektivt att skapa goda dagvattenlösningar i ny bebyggelse och vid större omdaningar än i befintlig miljö.
- Mot den bakgrunden finns en övergripande prioritering i staden enligt nedan:
1. Åtgärder vid källorna till föroreningen av dagvatten.
  2. Åtgärder för infiltration och rening av dagvatten vid ny bebyggelse och större omdaningar.
  3. Åtgärder för infiltration och rening av dagvatten i befintlig miljö.

Gatu- och fastighetskontorets synpunkter

Det pågår för närvarande en upprustning av strandområdet utmed Årstaviken mellan Liljeholmsbron och Eriksdal efter beslut i gatu- och fastighetsnämnden 2003-11-04. Upprustningen omfattar bl.a. följande åtgärder:

? strandskoningsarbeten, justering av beläggning på gång- och cykelvägen, fler sittplatser, förbättrad belysning och tydliga avgränsningar av uppläggningsområden för båtklubbar. I anslutning till "Tantobadet" kommer duschplatsen att rustas och boule- respektive beachvolleybollplaner anläggas.

Av motionen framgår att vattnet på den aktuella platsen inte är badbart bl. a. beroende på att Stockholm Vatten AB använder Årstaviken för bräddning. Det innebär att vid vissa tillfällen släpps orenat dag- och spillvatten ut vid ett antal olika platser i Årstaviken. Därutöver tillföres föroreningar från angränsande industri- och trafikområden.

Kontoret betalar årligen ett belopp om 11,0 mnkr till Stockholm Vatten AB för att möjliggöra ökade investeringar i angelägna dag- och spillvattenprojekt. För hantering av dessa viktiga frågor finns en styrgrupp där Stockholm Vatten AB och kontoret m.fl. ingår.

Nuvarande sandstrand bör endast nyttjas för solbad. Men på sikt skulle platsen kunna användas, som ett friluftsbad om vattenkvaliteten förbättras och investeringsmedel ställs till förfogande. Vid ett genomförande förutsättes att stadens riktlinjer för att skapa en tillgänglig och användbar utemiljö beaktas. Placeringen i anslutning till Drakenbergsparken gör att man inte kan tillåta biltrafik vid angräning till badplatsen. Framgår av ovan nämnda dagvattenstrategi har åtgärder i befintlig miljö ej högsta prioritet.

Kontoret konstaterar sammanfattningsvis att skall ett friluftsbad i enlighet med motionen anordnas skall:

? Stockholm Vatten AB vidtaga åtgärder så att vattenkvaliteten avsevärt förbättras.

Det kan göras genom en omprioritering av disponibla medel eller att särskilda medel anvisas för åtgärder inom Södermalm och angränsande områden. Vidtagna åtgärder skall resultera i att vattnet blir badbart och uppfyller kraven enligt SNFS (1996:6).

? Idrottsnämnden svara för investeringarna i friluftsbadanläggningen.

? Maria- Gamla stans stadsdelsförvaltning svara för drift- och underhåll av anläggningen om inte annat överenskommes.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 21 juni 2004 har i huvudsak följande lydelse.

För att klassas som en officiell badplats skall strandbadet uppfylla vissa grundläggande krav, bl.a. skall prov av bakteriologiska variabler i badvattnet tas under två år. Dessa prover ligger sedan till grund för bedömning av badvattnets tjänlighet. Tantobadet

klassas idag som sol- och duschbad men inte som officiellt strandbad. Enligt miljö och hälsoskyddsnämnden motsvarar badvattenkvaliteten vid Tantobadet inte ställda bakteriologiska krav i lagstiftningen och anser därför att det i dagsläget är olämpligt att anordna ett officiellt strandbad vid Årstaviken.

Arbete pågår som kan förbättra vattenkvaliteten i Årstaviken inom ramen för av kommunfullmäktige (3 april 1995) antagna "Vattenprogram för Stockholm – sjöar och vattendrag". Årstaviken är ett av de prioriterade vattenområdena i detta program. Programmet innefattar bl.a. åtgärder som pekas på i motionen, vilka dock först på längre sikt kan medföra den kvalitetsnivå som eftersträvas. Enligt miljö- och hälsoskyddsnämnden kommer dock problem med den förgiftade bottensedimenten att kvarstå.

Stadens ekonomiska läge tillåter inte någon ökning av verksamhetskostnader. En ambitionshöjning i form av att sätta in ytterligare åtgärder än vad som redan pågår inom ramen för "Vattenprogram för Stockholm – sjöar och vattendrag" är i dagsläget inte möjligt. Stadsledningskontoret föreslår därför att motionen bör avslås.

RESERVATIONER M.M.

Idrottsnämnden

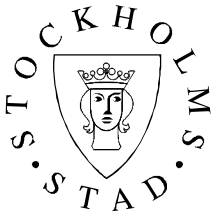
Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Alf T Samuelsson (kd) med instämmande av Caroline Silverudd Lundbom m fl (fp) enligt följande.

Det är glädjande att idrottsförvaltningen ställer sig positiva till ett friluftsbad på Södermalm, även om nämnden inte har mandat att fatta beslut i frågan då området betecknas som parkmark och investeringar därför åvilar gatu- och fastighetsnämnden.

Miljö- och hälsoskydds nämnden

Reservation anfördes av Jakob Forssmed (kd) med hänvisning till sitt yrkande att tillstyrka remissen och därutöver anförda följande.

Ett kommunalt friluftsbad på den plats motionärerna föreslår vore fantastiskt! Det skulle ge södra innerstadens medborgare – särskilt barnen – en ovärderlig oas och samtidigt kunna vara en del av Stockholms marknadsförning som en ren stad. Redan de nu planerade åtgärderna, enligt förvaltningens redovisning, beräknas ge stora förbättringar av vattenkvaliteten de närmaste åren. Tillsammans med ytterligare åtgärder från Stockholm vatten, som motionärerna efterlyser, synes det inte omöjligt att få ett friluftsbad till stånd. I vart fall borde det bättre undersökas om ytterligare åtgärder skulle kunna medverka till detta.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2004:17

2004:17   Motion av Nina Ekelund och Hardy Hedman (båda kd) om anläggande av ett kommunalt friluftsbad på norra stranden av Södermalm - Tantobadet

Vem kommer inte ihåg sommaren 2003? Underbart varm och skön. Årstaviken låg lockande, sval och tillgänglig. Det är svårt att hejda sig själv att inte hoppa i vattnet p g a att vattenkvalitén inte gör att det är badbart. Om vi inte lyckas hejda oss, hur ska då ett litet barn eller ungdomar kunna motstå det underbara sköna vattnet. Det syns inte att utanpå att Årstaviken mår dåligt. ”Badförbudet” nonchaleras dock av mängder av människor som är omedvetna om hälsovådan att använda Årstaviken som badplats.

Södermalm (Katarina-Sofia och Maria-Gamla stan) är en av de barnrikaste stadsdelarna i Stockholm. Det är populärt bland barnfamiljer att flytta till Södermalm. Det finns mycket som lockar; sjsyssta lekparker, restauranger, bio, Eriksdalsbadet, idrottsplatser mm. Inget tyder på att utvecklingen kommer att ändras – barnfamiljerna har kommit till Södermalm för att stanna.

Det finns en underbar strandpromenad och härliga lekmöjligheter längs med hela norra Södermalm. Bilarna är långt borta och tåget blir ett exotiskt inslag då det dundrar förbi på Årstabron. Känslan av att befinna sig på landet infinner sig lätt då man har vattnet på ena sidan och naturen och kolonistugor på den andra.

Det finns med andra ord stor potential och garanterat ett stort intresse för ett friluftsbad på norra stranden av Södermalm. Vad är det som hindrar detta? Hittills har vattenkvalitén varit en hindrande faktor. Dock visar tidigare erfarenheter att det är möjligt att bygga bort dessa problem.

Vattnet som finns kring Södermalm är inte tjänligt. Anledningen är att det med viss frekvens släpps ut orenat dag- och spillvatten vid ett antal platser på malmen. Exempelvis giftiga oljor och partiklar från trafiken samt orenat

avloppsvatten med bl.a. kolibakterier i, utgör otrevliga inslag i 100.000 Söderbors närmiljö. Att vattnet inte är badbart beror bl.a. på att Stockholm Vatten använder Årstaviken för breddning. Breddning innebär att man vid vissa tillfällen släpper ut orenat dag- och spillvatten vid ett antal platser, bl.a. kring Årstabron och vid Tantolunden. Breddningen sker främst vid skyfall då Henriksdals reningsverk inte klarar av att behandla de stora mängder vatten som då uppstår. Södermalms vattenrening är uppbyggt så att dag- och spillvatten flyter samman och renas i samma anläggning. I city har man löst problemet genom konstruerandet av ett underjordiskt korridorsystem, den så kallade ormen som invigdes i början av 1990-talet. Vid skyfall leds vattnet in i ormen för temporär förvaring så att reningen kan ske bitvis i takt med reningsverkens kapacitet.

På Södermalm skulle breddningen kunna förhindras genom att reningskapaciteten ökar. En ökad kapacitet av mellanlagring i stort magasin skulle behövas. Vi skulle kunna dra lärdomar från ormen-projektet. Vi är mycket medvetna om att det kräver stora investeringar från Stockholm Vattens sidan. Kristdemokraterna i Katarina-Sofia stadsdelsnämnd och i gatu- och fastighetsnämnden har verkat för och fått gehör för upprustningen av strandpromenaden utmed Årstaviken mellan Eriksdal och Tantolunden. Detta är mycket positivt. I detta arbete bör ansvariga även planera för att anlägga ett friluftsbad.

- Medan
1. ge Stockholm Vatten AB i uppdrag att återkomma med förslag hur dag- och spillvatten ska kunna renas
  2. ge idrottsnämnden i uppdrag att planera och bygga ett utomhusbad på norra stranden av Södermalm.

Stockholm den 29 mars 2004

Nina Ekelund

Hardy Hedman